

Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte
Catedra de psihologie

CURRICULUM

la unitatea de curs

Psihologia managerială

(denumirea unității de curs)

Ciclul I - studii superioare de licență

Codul și denumirea domeniului general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale

Codul și denumirea specialității: 0313.1 Psihologie

Forma de învățământ: Învățământ cu frecvență

Autor:

Asist. univ., Vasile GARBUZ

(titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

(semnătura)

BALȚI, 2018

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de psihologie

Procesul-verbal nr. 9 din 24.04.2018

Șefa Catedrei de psihologie _____ Conf.univ., dr., Silvia Briceag
(semnătura) (titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte,

Procesul-verbal nr. 7 din 24.05.2018

Decanul Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

_____ Conf.univ., dr., Lora Ciobanu
(semnătura) (titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

1. Informații de identificare a cursului

Facultatea: Științe ale Educației, Psihologie și Arte

Catedra de psihologie

Domeniul general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale

Domeniul de formare profesională la ciclul I/II: Psihologie

Denumirea specialității / programului de master: Psihologie

Administrarea unității de curs: Psihologia managerială

(denumirea unității de curs)

Codul unității de curs / modulului	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea Orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			curs	seminarii	laborator	studiu individual		
S. 05. A. 140	4	120	30	30	-	60	examen	Rom.

Anul de studii și semestrul în care se studiază: anul III, semestrul V

Statutul: disciplină la alegere

2. Integrarea cursului în programul de studii

Cursul “Psihologie managerială” se referă la blocul de discipline de specialitate pentru studenții specialității psihologie. În cadrul cursului studenții vor însuși un sistem de cunoștințe teoretice vizînd aspectele psihologice ale activității și a procesului managerial. Studenții vor avea posibilitatea să cunoască dimensiunile psihologice ale personalității managerului, calitățile și performanțele necesare activității manageriale. La fel, acest curs contribuie la dezvoltarea competențelor manageriale.

Psihologia managerială cooperează cu alte domenii ale psihologiei ca psihologia generală, psihologia personalității, psihodiagnostic, psihologia comunicării, psihologia organizațională, psihologia muncii. Totodată, aceasta colaborează și cu domeniul economic și anume: management, managementul organizațional, managementul firmei.

Deosebit de valorificată este însușirea modalităților de lucru cu tehnici concrete. Psihologia managerială permite în plan practic să rezolve sarcini de identificare a legăturilor de dezvoltare managerială precum și să efectueze investigația psihologică în domeniul organizațional.

3. Competențe prealabile: Pentru a studia acest curs studenții trebuie: să cunoască concepte generale în domeniul psihologiei, să respecte etica și deontologia profesională, să posede competențe de individualizare a clientului în dependență de particularitățile sale de

vârsta, să descrie și să explice dinamica relațiilor sociale în grupuri, să analizeze și să utilizeze tehnici de comunicare eficiente și prevenire a conflictelor, competențe de diagnosticare a particularităților individual- tipologice a clientului..

4. Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe profesionale

CP1. Operarea cu concepte fundamentale în domeniul psihologiei și utilizarea acestora în comunicarea profesională.

CP2. Proiectarea și realizarea unui demers de cercetare prin abilități de control și inovație în domeniul psihologie.

CP3. Evaluarea critică a situațiilor problematice și a soluțiilor posibile în psihologie.

CP4. Evaluarea psihologică a individului, grupului și organizației.

CP5. Proiectarea și realizarea intervențiilor psihologice.

CP6. Relaționarea și comunicarea interpersonală specifică domeniului psihologiei prin valorificarea informațiilor, vizînd varii contexte socio-umane și de identitate națională.

Competențe transversale:

CT1. Aplicarea principiilor, normelor și valorilor eticii și deontologiei profesionale în cadrul propriei strategii de muncă.

CT2. Identificarea rolurilor și responsabilităților într-o echipă plurispecializată și aplicarea de tehnici de relaționare și muncă eficientă în cadrul echipei.

5. Finalitățile cursului

La finalul studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- să explice și să opereze în manieră operațională conceptele de bază ce țin de psihologia managerială și să utilizeze acestea în comunicarea profesională;
- să proiecteze și să realizeze cercetare din perspectiva psihologia a mediului organizațional;
- să evalueze critic diverse tipuri de situații (problem) din mediul organizațional și să identifice modalități de gestionare a acestora;
- să evalueze din perspectiva psihologică managerul, personalul și mediul organizațional;
- să proiecteze strategii și să realizeze activități de intervenție psihologică în mediul organizațional;
- să relaționeze și să comunice interpersonal prin valorificarea informației în variate contexte socio-umane;
- comportament sexual din perspectiva: forme de manifestare, factori și cauze ale apariției/dezvoltării comportamentului specific;

- să proiecteze și să argumenteze alegerea strategiilor de intervenție psihologică în vederea formării unui comportament sexual corect;
- să aplice principii, norme și valori etice și deontologice profesionale în lucrul cu managerii, personalul din cadrul instituțiilor și organizații.
- să identifice rolul și responsabilitățile sale în cadrul unor diverse instituții și organizații.

6. Conținutul cursului:

Fundamente ale psihologie manageriale (PM). Dimensiunea psiho-socială a managerului efficient. Roluri și funcții manageriale. Comunicarea și eficiența managerială. Creativitatea managerială. Comportamentul managerial și motivarea personalului. Schimbarea organizațională. Conflictele și negocierile în mediul organizațional. Mobbing-ul și comportamentul managerial. Burnout-ul și workaholism-ul ca epuizare profesională. Managementul resurselor umane. Imaginea personală a managerului.

7. Distribuirea modulara a cursului

N d/r	Unitatile tematice ale cursului	Nr. de ore			
		Frecventa la zi			
		prelegeri	sem	lab	
	Tema plan(puncte reper, aplicatii practice p/u seminare)	au d	li.di r	aud	Li.dir
1.	Fundamente ale psihologie manageriale (PM). 1.1. Obiectul de studiu și sarcinile psihologiei manageriale 1.2. Direcțiile și fundamentele dezvoltării psihologiei manageriale 1.3. Legătura psihologiei manageriale cu alte științe 1.4. Metode de cercetare și evaluare științifică utilizate în cadrul psihologiei manageriale Aplicații practice: • Stabilirea avantajelor și dezavantajelor direcțiilor dezvoltării PM; • Cercetarea calităților de lider (chestionar, test ș.a.);	2	2	2	-
2.	Dimensiunea psiho-socială a managerului efficient 2.1. Esența activității manageriale 2.2. Tipologia managerilor și a stilului de conducere	2	2	2	-

	<p>2.3. Profilul psihologic, trăsături de caracter, aptitudinile și competențele managerului eficient</p> <p>Aplicații practice:</p> <p>1. Studiarea stilului de conducere;</p> <p>2. Elaborarea profilului psiho-comportamental al unui manager eficient.</p>				
3.	<p>Roluri și funcții manageriale</p> <p>3.1. Aspecte psihologice și organizaționale în cadrul funcției de planificare și previziune</p> <p>3.2. Elemente definitorii ale procesului organizațional</p> <p>3.3. Abordarea psihomanagerială a funcției de conducere</p> <p>3.4. Particularitățile psihologice în exercitarea activității de control</p> <p>Aplicații practice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elaborarea unui proiect de activitate managerială prin intermediul analizei SWOT - Stabilirea cerințelor înaintate față de calitățile și trăsăturile personalității managerului la fiecare etapa de activitate 	4	4	4	-
4.	<p>Comunicarea și eficiența managerială</p> <p>4.1. Rolul comunicării în activitatea managerială</p> <p>4.2. Canalele comunicării manageriale</p> <p>4.3. Bariere în procesul comunicării manageriale</p> <p>4.4. Cultura comunicării și prezentării manageriale</p> <p>Aplicații practice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Studiarea stilului de comunicare manageriale - Elaborarea și prezentarea unei comunicări publice - Vizită de studiu (întâlnire cu managerii) la instituție de învățământ/organizație/agent economic 	2	2	6	-
5.	<p>Creativitatea managerială</p> <p>5.1. Implicațiile creativității în activitatea managerială</p> <p>5.2. Strategii privind stimularea creativității manageriale</p> <p>5.3. Identificarea și utilizarea resurselor umane creative</p>	2	2	2	-

	<p>5.4. Dezvoltarea creativității în mediul organizațional</p> <p>Aplicații practice:</p> <p>1. Identificarea și utilizarea metodelor și tehnicilor de dezvoltare a creativității în mediul organizațional;</p>				
6.	<p>Comportamentul managerial și motivarea personalului</p> <p>6.1. Conceptul de motivare</p> <p>6.2. Funcțiile și tipurile motivației</p> <p>6.3. Relația dintre motivație, satisfacție și performanță</p> <p>6.4. Metode de studiere a motivației profesionale</p> <p>Aplicații practice:</p> <p>1. Cercetarea motivației activității personale/profesionale în mediul organizațional</p> <p>2. Elucidarea, argumentarea și exemplificarea tipurilor de motivație profesională</p> <p>3. Utilizarea tehnicilor de motivare, manipulare în mediul organizațional</p> <p>4. Vizită de studiu (întâlnire cu managerii) la instituții de învățământ/organizație/agent economic</p>	4	4	6	-
7.	<p>Schimbarea organizațională</p> <p>7.1. Necesitatea schimbării organizaționale</p> <p>7.2. Competențe și abilități în procesul schimbării organizaționale</p> <p>7.3. Strategii de realizare a schimbării organizaționale</p> <p>7.4. Rolul managerilor în procesul schimbării organizaționale</p> <p>7.5. Rezistența la schimbare și căile depășirii acesteia</p> <p>Aplicații practice:</p> <p>1. Identificarea elementelor promotorii a schimbării organizaționale și personale</p> <p>2. Cercetarea calităților și aptitudinilor personale în vederea stabilirii divergențelor și corespunderii cu exigențele înaintate de către societate la etapa actuală</p> <p>3. Vizită de studiu (întâlnire cu managerii) la instituții de învățământ/organizație/agent economic</p>	2	2	6	-

<p>8.</p>	<p>Conflictele și negocierile în mediul organizațional</p> <p>8.1. Noțiuni generale de „conflict” în mediul organizațional</p> <p>8.2. Tipologia conflictelor</p> <p>8.3. Necesitatea și modalități de soluționare a conflictelor în mediul organizațional</p> <p>Aplicații practice:</p> <p>1. Simularea și soluționarea unor situații de conflict în mediul organizațional</p> <p>2. Identificarea motivelor și strategiilor de soluționare a conflictelor în cadrul instituțiilor vizitate</p>	<p>2</p>	<p>2</p>	<p>4</p>	<p>-</p>
<p>9.</p>	<p>Mobbing-ul și comportamentul managerial</p> <p>9.1. Noțiunea de mobbing</p> <p>9.2. Dinamica, cauzele și efectele mobbing-ului în mediul organizațional</p> <p>9.3. Prevenirea și contracararea mobbing-ului în mediul organizațional</p> <p>Aplicații practice:</p> <p>1. Identificarea situațiilor de mobbing în cadrul instituțiilor vizitate</p> <p>2. Elaborarea și prezentarea măsurilor/strategiilor de contracarare a mobbing-ului</p>	<p>2</p>	<p>2</p>	<p>4</p>	<p>-</p>
<p>10.</p>	<p>Burnout-ul și workaholism-ul ca epuizare profesională</p> <p>10.1. Modele explicativ-interpretative ale burnout-ului</p> <p>10.2. Tipologii ale workaholism-ului</p> <p>10.3. Diagnosticul și intervenția psihologică în cadrul epuizării profesionale</p> <p>Aplicații practice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elaborarea criteriilor de apreciere a sindromul de oboseală cronică (psiho-fiziologic și comportamental); - Evaluarea psihologică a stărilor de burnout în rândul colectivelor de muncă prin aplicarea chestionarelor psihologice 	<p>4</p>	<p>4</p>	<p>2</p>	

11.	Managementul resurselor umane 11.1. Recrutarea personalului 11.2. Selectarea personalului 11.3. Selecția personalului de conducere Aplicații practice: 1. Elaborarea fișei postului a psihologului cât și personalului din cadrul mai multor instituții și organizații 2. Elaborarea CV-ului și scrisoare de intenție pentru funcția de psiholog 3. Elaborarea unui proiect de psihodiagnostic în vederea selectării personalului (conform schemei propuse) 4. Modelarea interviului de selectare și angajare	4	4	4	
12.	Imaginea personală a managerului. 12.1. Importanța formării unei imagini pozitive sau negative. Branding personal. 12.2. Tehnologii de formare a imaginii personale Aplicații practice: 1. Elaborarea și prezentarea imaginii personale.	2	2	3	-

9. Strategii didactice :

Curs: expunere, descoperire dirijată, conversație euristică, problematizare, studiul de caz, demonstrație (IT, materiale video), simulări.

Seminar: dezbateri, clarificare conceptuală, activități de grup, descoperire dirijată, sinteza cunoștințelor, simulări, teste de evaluare a cunoștințelor, demonstrație (IT, video-materiale), prezentarea tematică individuală sau de grup

Lucrul individual dirijat

Timpul total (ore pe semestru) al activităților de studiu individual dirijat pretinse studentului			
Nr.ore 60			
<i>(completați cu zero activitățile care nu sunt cerute)</i>			
1. Descifrarea și studiul notițelor de curs	6	8. Pregătire prezentări orale	4
2. Studiu după manual, note de curs	4	9. Pregătire examinare finală	4
3. Studiul bibliografiei minimale indicate	4	10. Consultații	2
4. Documentare suplimentară în bibliotecă	8	11. Documentare în teren	4
5. Activitate specifică de pregătire pentru seminar	8	12. Documentare și lucrul pe platforma Moodle	0
6. Realizare teme, referate, eseuri, traduceri etc.	2	13. Activități de evaluare psihologică individuală	8
7. Pregătire lucrări de control	6	14. Alte activități	
TOTAL ore studiu individual (pe semestru) = 60			

10. Evaluare (*forma, formula, exigente regulament, chestionar pentru proba evaluare finala, tematica tezelor de an*)

Evaluarea curentă – lucrări de control, răspunsuri orale la seminarii, prezentarea produselor activităților individuale și de grup, portofoliul cu programe de asistență psihologică.

Evaluare finală - examen scris, formula: media reușitei curente/0,4+ nota ex/0,6= nota finală.

Biletul de examinare va conține două întrebări din chestionarul pentru examen.

11. Bibliografia minim obligatorie:

1. Mielu Zlate, *Tratat de psihologie organizațional-managerială*, Volumul I, Ed. Polirom, Iași, 2007, pag. 620. ISBN 973-681-681-8;
2. Tosia Țurcan. *Psihologie managerială*. Ed. Epigraf., Chișinău, 2004, p. 207. Tosia Țurcan. *Psihologie managerială*.;

3. Harold J. Leavitt. *Managerial Psychology: Managing Behavior in Organizations*, 20010, 364 p. ISBN: 978-0226469737

Bibliografie suplimentară:

1. A. Tabachiu, *Tratat de psihologie managerială*. – București, Editura Didactica și Pedagogică 1997. p. 383. ISBN 9733057215;
2. I. Moraru. *Introducere în psihologia managerială*. București 1995;
3. Jon C. Masewell. *Dezvoltă liderul din tine*. București 2000;
4. Larisa Stog, Mariaga Caluschi. *Psihologia managerială*. Ed. Cartier, Chișinău, 2002. Pag. 296. ISBN9975-79-141-7;
5. Mielu Zlate. *Tratat de psihologie organizațional-managerială*., Volumul II, Ed. Polirom, Iași, 2007, pag. 675. ISBN978-973-46-0452-4;
6. Mihaela Craif. *Tratat de psihologia muncii*. Ed: Trei, București, 2013, 431 p. ISBN 978-973-707-719-6;
7. Patrick Amar. *50 de experimente privind psihologia managerului*. Ed: Polirom, Iași, 2009. 236 p. ISBN 978-973-46-1396-0;
8. Ticu Constantin. *Evaluarea psihologică a personalului*. Ed: Polirom. Iași, 2004. 296 p. ISBN 973-681-760-1;
9. Tony Proctor. *Elemente de creativitate managerial*. Ed: Teora. București, 1996. 208 p. ISBN 973-20-0583-1
10. Vasile-Virgil Feier. *Creativitate și Creativitate Managerială*. Ed: Expert Bucureși, 1995. – 254 p. ISBN 973-96770-8-8
11. Șleahțișchi, M., *Liderii*, Editura Știința, Chișinău, 1998.
12. Tony Proctor. *Elemente de creativitate managerială*. București 2002;
13. Tosia Țurcan. *Psihologie managerială*. Ed. Epigraf., Chișinău, 2004, p. 207. Tosia Țurcan. *Psihologie managerială*;
14. V. Gh. Cojocaru *Managementul educațional Chișinău 2002*
15. А.А. Карелина Т. 1 - Москва: Владос, 2000. – 311 ст.
16. А.А. Карелина Т. 2 - Москва: Владос, 2000. – 247 ст.
17. А.В. Батаршев. *Психодиагностика способности к общению*. - Москва: Владос, 2001.-
18. *Имиджелогия* Под редакцией В. М. Шепели. Москва, 2002.

Chestionar

la cursul universitar „Psihologia managerială”

1. Descrieți obiectul de studiu al psihologiei manageriale
2. Elucidați direcțiile fundamentale ale dezvoltării psihologiei manageriale
3. Stabiliți legătura psihologiei manageriale cu alte științe
4. Efectuați o prezentare detaliată a metodelor de cercetare și evaluare științifică utilizate în cadrul psihologiei manageriale
5. Elucidați esența activității manageriale
6. Analizați tipologia și stilurile de conducere ale managerilor
7. Stabiliți profilul psihologic, trăsăturile de caracter, aptitudinile și competențele managerului eficient
8. Evidențiați aspectele psihologice și organizaționale în cadrul funcției de planificare și preveziune
9. Stabiliți elementele definiției a procesului organizațional
10. Prezentați abordarea psihomanagerială a funcției de conducere
11. Explicați particularitățile psihologice în exercitarea activității de control
12. Argumentați necesitatea și rolul comunicării în activitatea managerială
13. Efectuați o analiză detaliată a canalelor de comunicare manageriale
14. Elucidați barierele în procesul comunicării manageriale
15. Stabiliți aspectele esențiale și importanța culturii comunicării și prezentării manageriale
16. Identificați locul și implicațiile creativității în activitatea managerială
17. Elucidați și caracterizați strategiile creativității manageriale
18. Analizați procesul identificării și utilizarea resurselor umane creative
19. Explicați modul dezvoltării creativității în mediul organizațional
20. Stabiliți necesitatea formării unei imagini pozitive sau negative în mediul organizațional
21. Efectuați o prezentare a tehnologiilor de formare a imaginii personale
22. Stabiliți esența conceptului de motivare și motivație în mediul organizațional
23. Explicați funcțiile și tipurile motivației
24. Stabiliți relația dintre motivație, satisfacție și performanță în mediul organizațional
25. Enumerați și caracterizați metode studiere a motivației profesionale
26. Argumentați necesitatea schimbării organizaționale
27. Identificați și caracterizați competențele și abilități în procesul schimbării organizaționale

28. Explicați strategiile de realizare a schimbării organizaționale
29. Argumentați rolul managerilor în procesul schimbării organizaționale
30. Stabiliți specificul manifestării rezistenței la schimbare și căile depășirii acesteia
31. Elucidați esența „conflictului” în mediul organizațional
32. Efectuați o prezentare a tipologiei conflictelor
33. Stabiliți necesitatea și modalitățile de soluționare a conflictelor în mediul organizațional
34. Elucidați conceptul de mobbing
35. Caracterizați dinamica, cauzele și efectele mobbing-ului în mediul organizațional
36. Explicați modul de prevenire și contracararea mobbing-ului în mediul organizațional
37. Identificați factorii ce pot conduce la fenomenul de burnout în mediul organizațional
38. Stabiliți măsuri de intervenție și profilaxie a burnout-ului
39. Efectuați o analiză a modalităților de intervenție și profilaxie a workaholism-ului în mediul organizațional
40. Elaborați algoritmul recrutării și selectării resurselor umane;
41. Determinați criteriile și strategiile de selecție a personalului în coraport cu fișa de post. Elaborați un plan al interviului de angajare